

KOMUNIKAT

przewozy humanitarne vs. obowiązek zgłoszenia międzynarodowego przewozu drogowego w SENT (RMPD)

1. Ustalenie, czy działanie podejmowane przez podmiot podlega pod ustawę z dnia 1 września 2001 r. o transporcie drogowym

Dla ustalenia, czy dany podmiot zagraniczny podlega obowiązkowi zgłoszenia przewozu EMPD/SENT należy przed wszystkim ustalić, czy określony podmiot i przewóz podlega ustawie o transporcie drogowym.

Podstawowe definicje na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia przewozy przez podmioty zagraniczne

Samochód ciężarowy - zgodnie z definicją z art. 2 pkt 42 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym jest to pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków; określenie to obejmuje również samochód ciężarowo-osobowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków i osób w liczbie od 4 do 9 łącznie z kierowcą.

Pojazd - zgodnie z art. 2 ust 1 rozporządzenia (WE) 1072/2009 oznacza pojazd silnikowy zarejestrowany w państwie członkowskim lub też zespół pojazdów, z pośród których przynajmniej pojazd silnikowy jest zarejestrowany w państwie członkowskim i jest wykorzystywany wyłącznie do przewozu rzeczy.

Pojazd specjalny - zgodnie z art. 2 pkt 36 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, oznacza pojazd samochodowy lub przyczepę przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specjalnego wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i rzeczy związane z wykonywaniem tej funkcji.

Przewóz niehandlowy - zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r., oznacza każdy przewóz drogowy inny niż przewóz zarobkowy lub na potrzeby własne, za który nie otrzymuje się bezpośredniego ani pośredniego wynagrodzenia i który nie generuje bezpośrednio ani pośrednio żadnego dochodu dla kierowcy pojazdu ani nikogo innego oraz który nie ma związku z działalnością zawodową ani zarobkową.

Pomoc humanitarna – oznacza wsparcie materialne i logistyczne dla osób dotkniętych klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka (konflikty zbrojne, wojny, susze, trzęsienia ziemi, tsunami czy huragany).

Zakres podmiotowy i przedmiotowy obowiązku zgłoszenia międzynarodowego przewozu drogowego w SENT (RMPD)

Zgodnie z art. 28b ust. 1 ustawy z dnia 1 września 2001 r. o transporcie drogowym, przed rozpoczęciem przewozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zagraniczny podmiot ma obowiązek dokonać zgłoszenia przewozu w Systemie Elektronicznego Nadzoru nad Transportem (SENT) i uzyskać potwierdzenie zgłoszenia zawierające numer referencyjny dla tego zgłoszenia w ramach Rejestru Międzynarodowych Przewozów Drogowych (RMPD).

Dotyczy to przewozów, na które jest wymagane zezwolenie na wykonywanie międzynarodowych przewozów drogowy rzeczy na podstawie wiążących Polskę umów dwustronny o międzynarodowych przewozach drogowych albo wielokrotne zezwolenie EKMT wydawane przez Międzynarodowe Forum Transportowe, a także w przypadku gdy przepisy wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych w zakresie przewozu drogowego zwalniają z obowiązku posiadania tych zezwoleń.

Ustawa o transporcie drogowym stanowi, że na zasadzie wzajemności, o ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez RP nie stanowią inaczej przedsiębiorca zagraniczny uprawniony do wykonywania transportu drogowego na podstawie prawa właściwego dla kraju jego siedziby może go wykonywać na terytorium RP na zasadach określonych w ustawie.

Zezwolenie na wykonywanie międzynarodowych przewozów drogowy rzeczy przez podmioty zagraniczne jest wymagane w przypadku:

- **międzynarodowego transportu drogowego,**
- **niezarobkowego międzynarodowego przewozu drogowego (przewozu drogowego na potrzeby własne).**

Ponadto należy mieć na uwadze, że ustawie o transporcie drogowym podlegają przewozy wykonywane pojazdami:

- o **dmc powyżej 3,5 t** w międzynarodowym niezarobkowych przewozach drogowych,
- o **dmc powyżej 2,5 t** w międzynarodowym transporcie drogowym.

2. Jeżeli podmiot i przewóz podlega ustawie o transporcie drogowym → obowiązek zgłoszenia w SENT RMPD

- **od 1 listopada 2024 r.** – dotyczy podmiotów, które nie mają siedziby w państwie członkowskim UE, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim EFTA,
- **od 1 stycznia 2025 r.** – dotyczy podmiotów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich EFTA. Chodzi wyłącznie o podmioty, które wykonują na terytorium Polski **przewóz drogowy do lub z państwa spoza UE, na podstawie zezwoleń do lub z kr-trecich.**

W powyższym kontekście należy wyraźnie podkreślić, że **obowiązek rejestrowania w systemie SENT nie dotyczy przewoźników z Unii Europejskiej, którzy wykonują przewozy tranzytowe przez terytorium Polski oraz przewozy między**

Polską a państwami członkowskimi Unii Europejskiej na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. w sprawie wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych.

Obowiązek zgłoszenia w systemie SENT **nie dotyczy również przewozów kabotażowych** na terytorium Polski wykonywanych przez przewoźników z Unii Europejskiej na podstawie Rozporządzenia 1072/2009.

W przypadku niedostępności rejestru zgłoszeń należy przesyłać do Głównego Inspektora Transportu Drogowego (awaria.zezwolenia@gitd.gov.pl) dokument zastępujący zgłoszenie (*dokument wypełniony komputerowo, przy użyciu znaków łacińskich, przesłany w formacie PDF*) i uzyskać od tego organu potwierdzenie przyjęcia tego dokumentu. Szczegóły techniczne dotyczące procedury znajdują się m.in. na stronie <https://www.gov.pl/web/gitd/sent>

3. Obowiązek zgłoszenia przewozu drogowego rzeczy do SENT/RMPD nie dotyczy:

- **przejazdów pojazdem innym niż pojazd ciężarowy;**
- **przejazdów pojazdów specjalnych**, o których mowa w art. 2 pkt. 36 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (*pojazd specjalny – pojazd samochodowy lub przyczepę przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specjalnego wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i rzeczy związane z wykonywaniem tej funkcji*);
- **przewozu niehandlowego w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 561/2006**, gdy nie jest to przewóz wykonywany w ramach transportu drogowego ani przewozu drogowego na potrzeby własne, lecz jest wykonywany w ramach przewozu niehandlowego w rozumieniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 561/2006, przez podmiot niewykonyjący międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy lub międzynarodowego przewozu drogowego na potrzeby własne,
- przewozu pomocy humanitarnej realizowanego jako **przewóz niehandlowy w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 561/2006**

PRZEWOZY DROGOWE TOWARÓW
np. humanitarne

Czy przewóz podlega ustawie o transporcie drogowym ?

TAK

NIE

Czy podmiot ma siedzibę w państwie członkowskim UE, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim EFTA?

TAK

NIE

Czy podmiot wykonuje przewozy tranzytowe przez terytorium Polski lub przewozy między Polską a państwami członkowskimi Unii Europejskiej na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r.?

TAK

NIE

Nie ma obowiązku zgłoszenia do SENT RMPD

Czy podmiot wykonuje przewozów kabotażowy na terytorium Polski na podstawie Rozporządzenia 1072/2009.?

TAK

NIE

Nie ma obowiązku zgłoszenia do SENT

Nie ma obowiązku zgłoszenia do SENT

Od 1 listopada 2024 istnieje obowiązek zgłoszenia do SENT RMPD przewozu przewożonego :

- na podstawie zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego rzeczy;
- na podstawie wielostronnego zezwolenia EKMT;
- bez zezwolenia - przewozy zliberalizowane na podstawie umów dwustronnych z Rzeczpospolitą Polską lub przewozy niewymagające posiadania zezwolenia, jak np. wykonywane na podstawie umowy pomiędzy Ukrainą a Unią Europejską z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie transportu drogowego towarów;
- na podstawie zezwolenia na przewóz kabotażowy, wydanego w drodze decyzji administracyjnej przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego.

Od 1 stycznia 2025 r. – przewoźników z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich EFTA, **wykonyjących na terytorium Polski przewóz drogowy do lub z państwa spoza UE (tzw. krajów trzecich)**, na podstawie zezwolenia wymaganego przepisami umowy międzynarodowej wiążącej Polskę i to państwo obowiązuje zgłoszenia do SENT RMPD przewozu przewożonego :

- na podstawie zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego rzeczy;
- na podstawie wielostronnego zezwolenia EKMT;
- bez zezwolenia - przewozy zliberalizowane na podstawie umów dwustronnych z Rzeczpospolitą Polską lub przewozy niewymagające posiadania zezwolenia, jak np. wykonywane na podstawie umowy pomiędzy Ukrainą a Unią Europejską z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie transportu drogowego towarów;

Jeżeli nadal istnieją wątpliwości co do istnienia lub nie obowiązku zgłoszenia przewozu do RMPD SENT sugerujemy rozważanie możliwości dokonania takiego zgłoszenia, gdyż w przypadku dokonania zgłoszenia pomimo, że nie jest ono wymagane podmiot nie ponosi żadnych konsekwencji.